

Obrazac za dostavu primjedbi naprijedlog izmjena i dopuna

Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava</i>
Naziv subjekta nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	Termoplín d.d.
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	Vjekoslava Spinčića 80, Varaždin
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Nevenka Grbac, dipl.oec., direktor
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	Operator distribucijskog sustava i opskrbljivač plinom Cca 37 tisuća krajnjih kupaca
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	☒ <i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i> ☐ <i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

1. *U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.*
2. *Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati. Obrasci se šalju na adresu*
Hrvatska energetska regulatorna agencija
, „za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

Poštovani,

u nastavku dostavljamo očitovanje Termoplina d.d. Varaždin u svezi prijedloga izmjena i dopuna MPDS:

GUBITAK U MREŽI (čl. 13. i 13.a MPDS)

Rezime:

Opskrbljivač plinom za pokrivanje gubitaka određuje se natječajem koji se objavljuje na web stranici i najmanje jednom javnom glasilu. Osnovni kriterij za odabir je najniža cijena. Plin se kupuje na tržišnim principima.

Prijedlog/komentar:

Trošak gubitka plina u mreži jedna je od stavaka koje sudjeluju u strukturi tarife distribucije. Slijedom navedenog smatramo kako ovdje tržišni princip nije opravdan niti ostvariv posebno ne u sustavima koji imaju i opskrbu i distribuciju unutar istog energetskog subjekta te obavljaju i javnu uslugu na postojećem distribucijskom području. Predlažemo da se cijena plina za pokrivanje gubitaka u mreži odredi u iznosu cijene plina za javnu uslugu, a koja je određena javnim natječajem za konkretno distributivno područje, a da se za opskrbljivača odredi odabrani opskrbljivač u obvezi javne usluge. Tržišni pristup gubicima ne bi smio biti dozvoljen jer se radi o reguliranoj stavci ODS-a. Standardnu nabavu plina nije moguće realizirati kad je riječ o gubicima jer svaka nabava plina za sobom povlači i niz drugih elemenata poput dnevne nominacije, dnevnog i mjesecnog obračuna, a što u okolnostima nepredvidivosti tehničkih gubitaka u mreži ne može imati konstatni i prepoznatljivi dijagram.

PRETVORBA, standardni uvjeti, gornja ogrjevna vrijednost (čl. 56.-58. MPDS)

Rezime:

Pretvorba obujma plina utvrđenog pri standardnim uvjetima na obujam plina pri temperaturi plina 0°C, u svrhu iskazivanja i obračuna energije plina pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti, provodi se korištenjem pretvorbenog faktora u skladu s Prilogom 2. ovih Mrežnih pravila. Obujam plina na 0°C = $0,9476 \times$ obujam 15°C.

Prijedlog/komentar:

Ovim izmjenama i dopunama uvode se promjene koje će se odraziti na računima krajnjih kupaca, i koje će već nakon listopada 2021. godine izazvati niz pitanja. Nažalost, opskrbljivači koji bi trebali znati odgovoriti krajnjim kupcima na postavljena pitanja kako se ove promjene manifestiraju na isporučenu količinu energije (kWh), ali i jediničnu cijenu opskrbe kn/kWh u ovom trenutku nisu adekvatno informirani. Smatramo kako je za preračunavanje na gornju ogrjevnu vrijednost potrebna znatno bolja pripremljenost u obliku informiranja opskrbljivača i krajnjih kupaca. U ovom trenutku razgovaramo o promjeni za koju nam nije prezentirana niti jedna simulacija novog izračuna (npr. na nekoliko specifičnih mjernih mjesta pojedinih tarifnih modela). Isto tako nije utvrđena obveza i rokovi ažuriranja postojećih tarifnih stavki pretvorbom na gornju ogrjevnu vrijednost. Nova plinska godina počinje za dva mjeseca što znači da su tržišni ugovori s krajnjim kupcima sklopljeni puno ranije, bez adekvatne informacije o ovoj promjeni koja zahvaća količinu isporučene energije, ali i jedinične cijene.

Predlažemo da se prelazak na gornju ogrjevnu vrijednost uvede od 1.10.2022. godine, a da se u narednom razdoblju od 12 mjeseci provedu adekvatne radnje na usuglašavanju samog izračuna te informiranju kako opskrbljivača tako i krajnjeg kupca.

DNEVNO OČITANJE TM3-TM5 (čl. 62. MPDS)

Rezime:

Obveza dnevног očitanja mjernog mjesta na kojem je potrošnja plina u sedam ili više pojedinih kalendarskih mjeseci, iskazana prosječno za posljedne tri godine, najmanje za 100% veća ili manja od prosječne trogodišnje potrošnje plina u istim mjesecima na svim obračunskim mjernim mjestima istog tarifnog modela na pojedinoj hidrauličkoj cjelini.

Prijedlog/komentar:

Primarna inicijativa za ugradnjom opreme daljinskog očitanja OMM TM3 do TM5 uvjetovana je Metodologijom za predviđanje preuzimanja plina i raspodjelu energije plina na izlazima iz transportnog sustava koji su ulaz u distribucijski sustav (Prilog II. MPTS) i stavom regulatora da se predmetna metodologija primjenjuje na obračun transporta, ali ne i na obračun količina u odnosu opskrbljivač-veledobavljač. Smatramo kako parametar prosječne trogodišnje potrošnje plina nije adekvatan pokazatelj jer opremanje mjernih mjesta treba usmjeriti na mjerna mjesta ovog trenutka tj. mjerna mjesta čija potrošnja plina danas odstupa od standardnog dijagrama. Ukoliko zadržavamo predmetnu odredbu potrebno je odgovarajućim propisom definirati kako se radi o ulaganju koje se priznaje u tarifnu stavku distribucije.

KORISNIK SUSTAVA ZAMIJENJUJE SE SA OTP (čl. 68. MPDS)

Rezime:

Korisnik sustava je opskrbljivač kojem ODS šalje podatke o očitanju i potrošnji plina te se ovim prijedlogom zamjenjuje sa OTP koji će prikupljati i obrađivati podatke svih ODS-a i svih OMM na razini RH. Očitana stanja se preračunavaju na stanja, na zadnji dan u mjesecu.

Prijedlog/komentar:

Termoplín d.d. protivi se i ne podržava primjenu ove odredbe MPDS iz nekoliko razloga:

- ROMM ovim prijedlogom postaje centralno mjesto svih očitanih stanja plinomjera u Republici Hrvatskoj, iako pojedinačni operatori već imaju razvijene sustave za unos očitanja, obradu podataka i slanje istih na adrese opskrbljivača. Za pretpostaviti je kako na inicijativu veledobavljača, a kao rezultat negativnih efekata Metodologije raspodjele energije koja je u primjeni od 1.10.2020. godine, operatori se ovime proglašavaju neposlovnim, neprovjerenim, netransparentnim i nevjerodostojnjim subjektima koji više ne mogu obavljati niti svoju primarnu ulogu - a to je obrada očitanih podataka stanja plinomjera za koje su odgovorni. Prema zakonskom ustroju primarni zadatak ODS-a je mjerno mjesto, a koje obuhvaća i očitanje stanja na plinomjeru.
- Opravdana je sumnja u spremnost novog mehanizma kod ROMM-a, njegovu sigurnost, vjerodostojnjost i točnost, kao i obveza prilagodbe postojećih sustava kako bi bili spremni na preuzimanje podataka iz ROMM-a. Operator distribucijskog sustava utvrđene pogreške mora korigirati u roku od 2 radna dana i bez odlaganja iste dostaviti OTP, te o tome obavijestiti korisnika sustava. Iz prijedloga možemo zaključiti da ODS nije dovoljno transparentan da direktno dostavlja očitana stanja svakom korisniku sustava, ali kad se pojavi greška tada je dozvoljeno i uputno da razmjenjuje podatke direktno s opskrbljivačem. Ako je ROMM centralno mjesto za preuzimanje, tada to treba vrijediti i kod utvrđenih grešaka što znači da treba osigurati mehanizam sistemskih poruka u slučaju promjene očitanih stanja.
- Potrošnja plina utvrđuje se stanjem na plinomjeru. Krajnjem kupcu moguće je obračunati i naplatiti SAMO uslugu/robu koja je isporučena. Distribucija plina je javna usluga koja je između ostalog određena i Zakonom o zaštiti potrošača. Očitanje plinomjera je pravilo, a procjena je izuzetak kojemu ne treba niti je dozvoljeno pribjegavati.
- Prema čl. 68. st. 1 MPDS ***očitanje plinomjera obavlja se u cilju utvrđivanja stanja plinomjera RADI OBRAČUNA I NAPLATE plina na pojedinom OMM***. Obzirom na broj obračunskih mjernih mesta na distributivnom području u odnosu na broj mjernih mesta na ulazu u distribucijski sustav/izlaz iz transportnog ***NIJE REALNO, NITI U TRENUTNIM OKOLNOSTIMA OSTVARIVO*** da ODS očitanje svih plinomjera obavlja zadnjeg dana u mjesecu, a što i potvrđuje odredba čl. 68. st. 4 i 5. MPDS. Kod mjesecnog očitanja dozvoljen je raspon očitanja +/-6 dana, a kod kućanstva npr. šestomjesečni obračun +/-15 dana. *U trenutku kada ODS očita stanje plinomjera on je u obvezi očitano stanje obračunati i naplatiti od krajnjeg korisnika.*
Predloženi tekst odredbe iz čl. 68. st. 21, 22 i 23 MPDS u SUPROTNOSTI je s odredbama čl. 68. st. 1, 4 i 5 MPDS te je kao takav NEPRIHVATLJIV i NEPROVEDIV u realnom okruženju.
- **U potpunosti je neprihvatljivo da se očitana stanja PRERAČUNAVAJU na zadnji dan u mjesecu iz slijedećih razloga:**
 - i. to više nije očitano, nego procijenjeno stanje - gotovo sva OMM osim onih na dnevnom očitanju bit će na procjeni (npr. kada je zadnji dan u mjesecu neradni dan - nedjelja)
 - ii. obračun potrošnje plina na bazi procjene nikad nije ispravan i vjerodostojan podatak o očitanom stanju brojila s kojim se usuglasio i krajnji kupac
 - iii. **odgovornost za takav procijenjeni/preračunati podatak ne može preuzeti ODS**
 - iv. preračunavanje treba obaviti za svako pojedino obračunsko mjerno mjesto, a da pritom nije utvrđen model preračunavanja, sustav očitanja treba bilježiti datum očitanja, temperature zraka, dinamiku potrošnje svakog kupca i njegove individualne navike u potrošnji plina da bi mogli doći do realnog preračunavanja - takvo prikupljanje podataka na sekundarnoj razini nije ekonomično niti realno
 - v. nije utvrđeno na koji način će se utvrđivati mjesечно stanje plinomjera iz kategorije kućanstva kada je u primjeni npr. šestomjesečni obračun jer tada nema nikakvog mjesecnog očitanja, a podatak je neophoran kako bi se preuzeo u ROMM i iz njega utvrdila mjeseca obveza za utrošeni plin na razini veledobave i opskrbe plina
 - vi. ne postoji mehanizam koji bi osiguravao da preračunavanjem neće doći do "probijanja" količina koje su ušle u distribucijski sustav u tom mjesecu i koje su očitane od strane OTS-a

- vii. ne radi se o informativnim ili okvirnim količinama već o **KOLIČINAMA** temeljem kojih će se **ISPOSTAVLJATI RAČUNI KRAJNJIM POTROŠAČIMA** stoga bilo kakav model baziran na procjeni i/ili preračunavanju ne možemo prihvati

Prijedlozi i komentari u kontekstu odredbi MPDS primjenjuju se i na povezane odredbe OU.

S poštovanjem,

Vjekoslava Spinčića 80, 42000 Varaždin

OIB: 70140364776

email: info@termoplinc.com

www.termoplinc.com

tel: 042/231-444

fax: 042/232-556

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Broj članka	Primjedba
Članak 1.	
Članak 2.	
Članak 3.	
Članak 4.	
Članak 5.	
Članak 6.	
Članak 7.	
Članak 8.	
Članak 9.	
Članak 10.	
Članak 11.	
Članak 12.	

Članak 13.	
Članak 14.	
Članak 15.	
Članak 16.	
Članak 17.	
Članak 18.	
Članak 19.	
Članak 20.	
Članak 21.	